

'PÅ SØNDAG' 3. søndag i fasten 2023

MOGENS G. JENSEN

Engang var han ved at uddrive en dæmon, som var stum. Da dæmonen var faret ud, begyndte den stumme at tale, og folkeskarerne undrede sig. Men nogle af dem sagde: »Det er ved dæmonernes fyrste, Beelzebul, at han uddriver dæmonerne.« Andre ville sætte ham på prøve og krævede et tegn fra himlen af ham. Men da Jesus kendte deres tanker, sagde han til dem: »Ethvert rige i splid med sig selv lægges øde, og hus falder over hus. Hvis nu også Satan er kommet i splid med sig selv, hvordan kan hans rige så bestå? I siger jo, at jeg uddriver dæmonerne ved Beelzebul. Men hvis jeg driver dæmonerne ud ved Beelzebul, ved hvem uddriver jeres egne folk dem så? Derfor skal de være jeres dommere. Men hvis det er ved Guds finger, at jeg driver dæmonerne ud, så er Guds rige jo kommet til jer.

Når en stærk mand fuldt bevæbnet vogter sin gård, kan hans ejendele være i fred. Men kommer der en, der er stærkere, og overvinder ham, tager han straks alle de våben, som den anden havde sat sin lid til, og fordeler byttet. Den, der ikke er med mig, er imod mig, og den, der ikke samler med mig, spreder.

Når den urene ånd er drevet ud af et menneske, flakker den om i øde egne og søger hvile, men uden at finde den. Så siger den: Jeg vil vende tilbage til mit hus, som jeg er drevet ud af. Og når den kommer, finder den det fejlet og prydet. Så går den ud og tager syv andre ånder med, værre end den selv, og de kommer og flytter ind dér. Og det sidste bliver værre for det menneske end det første.«

Mens han sagde det, var der en kvinde i skaren, der råbte: »Saligt er det moderliv, som bar dig, og de bryster, du diede!« Men han svarede: »Javist! Salige er de, som hører Guds ord og bevarer det!«

Luk 11,14-28

Korstegnet

Tanken

Vores beretning taler om onde ånder og dæmoner, og det virker uden tvivl anstødeligt på det moderne menneske. Indtil 1783 blev der ved dåb i den danske kirke foretaget en regulær uddrivelse med ordene: 'Far ud, du urene ånd og giv plads for

Helligånden.’ Og straks derefter tegnede præsten korsets tegn for barnets pande og bryst med ordene: ‘Modtag det hellige korsets tegn til et vidnesbyrd om, at du skal tilhøre den korsfæstede Herre Jesus Kristus.’ Den ene ånd blev smidt på porten for at give plads til den anden. Dæmonuddrivelse blev imidlertid afskaffet i 1783 i rationalismens og oplysningens navn. Det er en stor skam, for ritualet tydeliggør det, som dåben stadig betyder, nemlig at Gud reserverer det lille barn til at tilhøre sig, og til at lade sig fylde af hans ånd.

Troen

Mange vil helst se Gud som eneaktør på scenen. Men vi kommer ikke uden om, at der er en aktør mere – det onde, den onde. Hvis ikke vi regner med ham også, så giver alt det onde, der sker, jo ingen mening. For hvis ikke vi regner med Djævelen, som en lige så reel magt som Gud, ja, så bliver også det onde Guds skyld. Det nye Testamente taler om det onde som en stormagt under Djævelens ledelse. Dæmonerne selv er usynlige. Men deres resultater kan vi sandelig se og mærke. Aller tydeligst når de tager bolig i et menneske og bringer sygdom, lidelse og elendighed med sig.

Lægen og forfatteren Thomas Teglård gav i 2004 udtryk for i et interview, at enkelte af de patienter, der indlægges på psykiatrisk hospital, kan være besatte af onde ånder. I et enkelt tilfælde havde han formidlet kontakt til en præst. Og der lød et ramaskrig, bl.a. fra landsforeningen SIND. At holde en dør åben for den mulighed, at der kunne være tale om dæmonbesættelse, var helt uacceptabelt, mente man. Og Thomas Teglård blev fyret fra sin stilling som reservelæge på en psykiatrisk afdeling. Men en total afvisning af, at der findes ånder og åndsmagter, er en farlig fortrængning. Det betyder nemlig, at mennesker, som vitterligt er besatte, ikke får den hjælp fra bønnen, korset og Guds ord, som de har brug for. Vi har brug for at få øjnene op for, at det er barsk realisme, der ligger bag, når vi bliver korstegnet for pande og bryst i vores dåb for at tilhøre den korsfæstede. For Grundtvig havde fat i noget rigtigt, da han skrev DDS 674,2:

‘Guds fingre grande slog kors for din pande, Guds enbarnes røst slog kors for dit bryst, thi skal ingen djævel dig skade.’

Korstegningen betyder, at Gud sætter sit kors på os, nu tilhører vi ham. Jeg har ofte til en dåbssamtale sagt, at Gud sætter sit stempel på os for at gøre det klart, at vi skal tilhøre ham. Der sker så at sige et ejerskifte i dåben. Korstegningen er Guds ‘Optaget’-skilt, der sættes på vores sinds dør. Optaget, for Helligånden er flyttet ind og har nu fyldt det døbtte menneske. Og ‘Optaget’-skiltet har form som et kors. For er der noget, de onde magter og Djævelen frygter, så er det korset. Korset minder

Djævelen om det smertefulde og endegyldige nederlag, han led, da Jesus besejrede ondskab, død og helvede på korset.

Men dramaet slutter jo ikke her. Jesus advarer om den urene ånd, som vender tilbage for at se, om huset stadigvæk er optaget af Helligånden. Der er en, som har sagt: 'Vi kan let ende som et folk, som en generation og som enkeltpersoner af forhenværende kristne.' Og så bliver det sidste værre end det første, som Jesus siger i beretningen her.

'Forhenværende kristne!' For ikke at blive det, må vi igen og igen lade Helligånden fylde vores hus, lade ham sætte sit 'Optaget' skilt på døren, så den tidligere beboer kan se, at det ikke nytter noget at forsøge på at flytte ind. Der, hvor Guds ord høres igen og igen, der er boligen optaget, og der er ikke plads til, at en anden flytter ind. Men hvor Guds ord ikke høres, der forsvinder Helligånden langsomt fra et menneske, og huset bliver tomt. Og så kan den onde ånd flytte ind igen. Derfor siger Jesus også til sidst i vores beretning: 'Salige er de, som hører Guds ord og bevarer det!'

Det kan lyde skræmmende det her. Men vi må ikke glemme, at Jesus taler om en, der er stærkere, og det er altså ikke Djævelen. Han er ganske vist stærk, men den stærkere, det er altså Gud. Derfor kan du helt konkret, når du møder fristeren, slå korsets tegn foran dit ansigt og bryst og sige: 'Forsvind du djævel i Jesu navn!'

På et tidspunkt under den anden intifada i Israel, blev der jævnligt meldt om selvmordsbombere på bl.a. cafeer og andre offentlige steder. Og den almindelige israeler levede dagligt i frygt for, at der skulle udløses en bombe i nærheden. Alligevel var der mange bilister, der kørte rundt med et skilt i bilruden, hvor der stod: 'No fear.' (Vi skal ikke frygte). Vi frygter ikke den onde, selvom hans magt er reel. For vi tilhører den stærkere. 'Gudsfingrene grande slog kors for din pande, Guds enbårnes røst, slog kors for dit bryst, thi skal ingen djævel dig skade; nu kan i din dåb, med saligheds håb, din sjæl og dit hjerte du bade.' No fear.

Udfordringen

Har Gud fået lov til at reservere dig helt? Og erfarer du, hvad det vil sige at være korstegnet for pande og bryst?